

13.2.2022

לכבוד:

כב' הדיינת מיכל צוק-שפיר
ראשת בתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל
משרד המשפטים
בפנייה אלקטרונית - פניות הציבור של בתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל

שלום רב,

תרגום לקוי של דיון בבית הדין לביקורת משמורת

אני פונה אלייך בשם המוקד לפליטים ולמהגרים כדי להתריע על תרגום בלתי מקצועי ולקוי במהלך דיון שנערך למרשי בפני בית הדין לביקורת משמורת בביס"ר גבעון.

1. ביום 6.2.2022 ייצגתי את מרשי, מר אורי דיאלו (ט' 1240636), בדיון בפני בית הדין לביקורת משמורת. הדיון נערך בהשתתפות בהיוועדות חזותית (על פי החלטת בית הדין, "בשל הקורונה") של מתורגמן לצרפתית בשם בועז יוסף.

2. כנהוג בדיונים בהם נעשה שימוש בתרגום בהיוועדות חזותית, הדיון התנהל בעברית, ללא תרגום סימולטני של מלוא הדברים שנאמרו בדיון. במקום, תורגמה למרשי רק תמצית של הדברים שנטענו על ידי כל צד ושל החלטת בית הדין.

3. אך גם התמצית שתורגמה, תורגמה באופן לקוי ובלתי מקצועי. המתורגמן לא ידע לתרגם מושגים בסיסיים להליכים מסוג זה, כגון "או"ם", "משרד הפנים" ו"רשות האוכלוסין". בשלב מסוים, בתגובה לבקשת בית הדין כי יתרגם דברים שנאמרו בדיון, השיב המתורגמן, "אני בעצמי לא מבין מה זה אומר". לדברי מרשי, הוא לא הצליח להבין את דבריו של המתורגמן או את מה שנאמר בדיון.

4. בית הדין לביקורת משמורת מחוייב לספק בהליכים המתקיימים בפניו שירותי תרגום מקצועיים¹. תרגום בלתי מקצועי, כאשר המתורגמן אינו יודע לתרגם מושגים בסיסיים שנאמרים בכל דיון בפני בית הדין, פוגע בזכות הטיעון של מוחזקים, בזכותם להליך הוגן ובזכותם לכבוד. תרגום לקוי פוגע ביכולתו של המוחזק לעקוב אחר מהלך הדיון, להבין את מלוא הדברים הנאמרים בו ולהתמודד עם הטענות המועלות נגדו בשלמותן. הדברים נכונים לדיון בו המוחזק מיוצג, ויכולתי לתווך לו את הדברים לאחר הדיון; ולכן נכונים ביתר שאת כאשר אין במקום עו"ד שתוכל להסביר למוחזק את ההתרחשות ואת הדברים הנאמרים בדיון.

5. מלכתחילה המוחזק מצוי בעמדה פגיעה במיוחד, כמי שאינו מצוי בחוקי המדינה ובתפקידו של כל גורם בדיון; כמי שנתון במעצר במדינה זרה, בו הגישה שלו לסיוע ותמיכה מוגבלת ביותר; וכאשר הדיון

¹ סעיף 5.4(7) לנהלי בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדיון (אוקטובר 2009).

בשילת חירותו מתבצע בין כותלי הכלא. בנסיבות בהן הדיון מתנהל "מעל ראשו" של המוחזק בשפה שאינה מובנת לו, הפגיעה בכבודו ובהגינות ההליך מתעצמת.

6. לא בכדי התרענו על הכשלים שבתרגום בבית הדין, הנובעים בין היתר בשל קיומים בהיוועדות חזותית. כפי שצינו בפנייתנו מיום 5.8.2021, קיימות דרכים מידתיות יותר לתרגום הדיונים בתקופת מגפת הקורונה מאשר שילת הזכות לשירותי תרגום הולמים בהליכים כל כך קריטיים.

פנייתנו מיום 5.8.2021 מצ"ב ומסומנת 1. תשובתכם מיום 28.10.2021 מצ"ב ומסומנת 2.

7. לנוכח האמור, נבקש כי המתורגמנים בהם משתמשים בתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל יהיו כאלה שעברו הכשרה מיוחדת בנושא תרגום התוכן הרגיש והספציפי שעשוי לעלות בדיונים. במקרים בהם מתורגמן מבצע תרגום באופן לא מקצועי, על בית הדין לוודא כי בעל הדין שלפניו מבין את מלוא הדברים. ככל שמתורגמן או חברת תרגום אינם עומדים בדרישות אלה, נבקש כי בתי הדין יפסיקו את ההתקשרות איתם.

8. נודה על קבלת התייחסותך בהקדם.

בברכה,

מיכל שורח, עו"ד

המוקד לפליטים ולמהגרים

5.8.2021

לכבוד :

כב' הדיינת מיכל צוק-שפיר
ראשת בתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל
באמצעות דוא"ל : MichalTz@justice.gov.il

שלום רב,

הנדון: תרגום בהיוועדות חזותית בדיונים בפני בית הדין לביקורת משמורת

בשם המוקד לפליטים ולמהגרים (להלן: "המוקד"), אני פונה אליך בנושא המשך השימוש בתרגום בהיוועדות חזותית בדיונים בפני בית הדין לביקורת משמורת (בדיונים המתקיימים בבית הדין באופן פיזי), חרף פקיעת "מגבלות הקורונה" שמכוחן פרקטיקה זו נוצרה. תרגום באופן זה פוגע פגיעה בלתי מידתית בכבודם של מוחזקים במשמורת ובזכויותיהם לטיעון ולהליך הוגן, והכל כמפורט להלן:

1. כידוע, בית הדין לביקורת משמורת מקיים ביקורת שיפוטית בעניין מעצרים של מהגרים, מבקשי מקלט וקורבנות סחר בבני אדם הדוברים שפות שונות. במקרים בהם הדיין אינו בקיא בשפת המוחזק שהוא דן בעניינו, הדיין מתקיים בנוכחות מתורגמן.¹
2. בעקבות התפשטות מגפת הקורונה החל בית הדין להשתמש בשירותי תרגום באמצעות היוועדות חזותית, כך שהמתורגמן אינו נוכח בבית הדין, והוא מתרגם את הנאמר בדין בשיחת וידאו. שיטה זו התאפשרה מכוח הודעה על קיום דיונים מרחוק באמצעות אמצעים טכנולוגיים,² שפרסמת מתוקף סמכותך לפי תקנות שעת חירום (דיון בבתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל בשל התפשטות נגיף הקורונה), התש"ף-2020.
3. בתקופה שחלפה מאז, ההגבלות הנוגעות להתמודדות עם מגפת הקורונה במדינה צומצמו משמעותית. תקנות שעת החירום מכוחן הוצאה ההודעה על קיום דיונים מרחוק פקעו לפני למעלה משנה (ב-21.6.2020); ההגבלות במערכת בתי המשפט בוטלו בחודש יוני 2021 (למעט החובה לעטות מסכה בבתי המשפט);³ וגם במגזר הפרטי, החל מיום 1.6.2021 הוסרו מגבלות "התו הסגולי".
4. נוכח אלו, שבו בתי הדין לביקורת משמורת לפעול במתכונתם הרגילה, ולדון בעניינם של המוחזקים באופן פיזי בפני בית הדין. אך לא כך לגבי שירותי התרגום - מהפרוטוקולים של דיוני בית הדין לביקורת משמורת עולה כי עדיין נעשה שימוש בהיקף רחב בשירותי תרגום מרחוק, בהיוועדות חזותית. יוער כי היקף התופעה אינו ידוע לנו במדויק, שכן בחלק מהפרוטוקולים נכתב שהדיון נערך בנוכחות מתורגמן, אך לצד זאת שהדיון מתורגם "בזום בשל הקורונה". עם זאת, קיומה של

¹ בהתאם לנהלים הקובעים שבית הדין ישתמש בשירותי תרגום מקצועיים (סעיף 5.ד.7(7) לנהלי בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין (אוקטובר 2009)).

² הודעה על קיום דיונים מרחוק באמצעות אמצעים טכנולוגיים המאפשרים העברת קול ותמונה מרחוק (24.3.2020).
³ תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הגבלות במערכת בתי המשפט) (הוראת שעה), התשפ"א-2020; תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הגבלות במערכת בתי המשפט) (הוראת שעה) (מס' 2), תשפ"א-2021.

התופעה ידוע לנו מידיעה אישית, שכן ברובם המוחלט של הדיונים בהם נכחו נציגי המוקד, התרגום התבצע מרחוק.

5. מצב זה פוגע בזכות הטיעון של מוחזקים, בזכותם להליך הוגן ובזכותם לכבוד. בעוד שדיון בנוכחות מתורגמן מאפשר תרגום סימולטני של מלוא הדברים הנאמרים בדיון; נוכחנו לראות שכאשר התרגום מתבצע מרחוק, רק תמצית הדברים מתורגמת למוחזק, וזאת רק בסוף הדיון או בנקודה בה צד מסוים השלים את דבריו. בנסיבות אלו המוחזק אינו יכול לעקוב אחר מהלך הדיון, להבין את מלוא הדברים הנאמרים בו ולהתמודד עם הטענות המועלות נגדו בשלמותן. הדברים נכונים לדיונים בהם נכחנו ותיווכנו למוחזק את הסיטואציה, ולכן נכונים ביתר שאת כאשר אין במקום עו"ד שתוכל להסביר למוחזק את ההתרחשות ואת הדברים הנאמרים בדיון. בנוסף, בתרגום מרחוק יש פתח לתקלות בשל בעיות בחיבור לאינטרנט, מה שמאלץ את המוחזק לוותר על הזכות לתרגום הדיון בכללותה (כפי שקרה באחד הדיונים בו הופיעה הח"מ).

6. מלכתחילה המוחזק מצוי בעמדה פגיעה במיוחד, כמי שאינו מצוי בחוקי המדינה ובתפקידו של כל גורם בדיון; כמי שנתון במעצר במדינה זרה, בו הגישה שלו לסיוע ותמיכה מוגבלת ביותר; וכאשר הדיון בשלילת חירותו מתבצע בין כותלי הכלא. בנסיבות בהן הדיון מתנהל "מעל ראשו" של המוחזק בשפה שאינה מובנת לו (עם הפסקות מעטות לתרגום תמצית הדברים), הפגיעה בכבודו ובהגינות ההליך מתעצמת.

7. אין חולק על כך שמגפת הקורונה דורשת היערכות מיוחדת ונקיטת אמצעי זהירות למניעת הדבקה, במיוחד בין כותלי הכלא. אולם, מניעת שירותי תרגום הולמים בדיונים משפטיים, במיוחד כאלה הנוגעים לשלילת זכויות יסוד, היא בלתי סבירה ובלתי מידתית. זאת במיוחד לנוכח המצב בערכאות השונות – בהן שירותי תרגום ניתנים בנוכחות מתורגמן באולם, תוך הקפדה על כללי עטיית מסכה.

8. לנוכח האמור, **נבקש להנחות את בית הדין לביקורת משמורת לקיים את כל הדיונים בהם נדרשים שירותי תרגום בנוכחות מתורגמנים באולם הדיונים.**

 בברכה,

מיכל שוורץ, עו"ד

המוקד לפליטים ולמהגרים

כ"ב חשון תשפ"ב
28/10/2021

לכבוד
עו"ד מיכל שורץ
המוקד לפליטים ומהגרים
במייל: michal@hotline.org.il

שלום רב,

הנדון: תרגום בהיוועדות חזותית בבית הדין לביקורת משמורת

סימוכין: פנייתך מיום 5.8.2021

ראשת בתי הדין מילאה את ידי להשיבך לפנייה שבנדון.

לאחר עיון בפנייה ובדיקת הנושא מול הגורמים הרלוונטיים לדיונים בבית הדין לביקורת משמורת, אנו מבקשים תחילה להודות על הפניית תשומת הלב לבעיות שהעליתם במכתב.

לגופו של עניין, בכוונתנו להציע בשנת העבודה הקרובה הדרכה למתורגמנים העובדים עם החברות המספקות שירותי תרגום לבתי הדין. אנו מקווים שכבר בכך יהא כדי לשפר חלק מן הבעיות אותן ציינתם במכתב. לצד האמור, ובשים לב הן לעובדה שאנו חיים עדיין לצד מגיפת הקורונה, למגבלות המקום בבית הדין לביקורת משמורת ולזמינות המתורגמנים, לא מצאנו להפסיק את השימוש בתרגום מרחוק. אשר לבעיות הטכניות שצוינו במכתבך, אנו פועלים בדרכים שונות כדי לתת גם להן מענה.

מכל מקום, נמשיך ונבדוק את ישימות מתן שירותי התרגום מרחוק בין היתר בדרך של קבלת משוב מן המתדיינים ובאי כוחם.

בברכה,

יפתח שבת, עו"ד
עוזר ראשי

בתי הדין שלפי חוק הכניסה לישראל

כחלק מהשירות שניתן לך במשרד המשפטים אנו מזמינים אותך להיכנס לאתר כל זכות בכתובת:

kolzchut.org.il/justice

כי יש לך את הזכות לדעת מהן הזכויות שלך!

טלפון: 03-6317378 פקסי 03-6317455	beitdinararim@justice.gov.il	תל אביב - דרך מנחם בגין 19
טלפון: 073-3311200 פקסי 02-6462533	beitdinararimjer@justice.gov.il	ירושלים - רח' כנפי נשרים 7
טלפון: 073-3801175 פקסי 073-3801177	beitdinararimBsh@justice.gov.il	באר שבע - רח' קרן היסוד 4
טלפון: 04-8632763/4 פקסי 04-8632771	beitdinararimHF@justice.gov.il	חיפה - שדרות פל ים 15 א'